

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

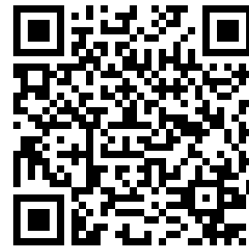
Державний обліковий номер: 0826U000926

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фадеев Вячеслав Анатолійович

2. Viacheslav A. Fadieiev

Кваліфікація: 051

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9795-0162

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 051 Економіка

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Облік та аудит

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12850

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 01209765

Місцезнаходження: Французький бульвар, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 01209765

Місцезнаходження: Французький бульвар, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.52.13, 06.52.17, 06.52.35, 06.61.33

Тема дисертації:

1. Теоретико-методичне забезпечення стратегічного економічного розвитку територіально-господарських систем.
2. Theoretical and Methodological Support for the Strategic Economic Development of Territorial-Economic Systems

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуального науково-прикладного завдання щодо забезпечення економічного розвитку господарських систем адміністративно-територіальних утворень з метою підвищення рівня бюджетної самодостатності місцевого самоврядування у довгостроковій перспективі. В роботі підкреслюється необхідність оновлення концептуальних засад та теоретико-методичних підходів до забезпечення стратегічного економічного розвитку господарських систем. На думку автора, вдосконалення теоретико-методичного забезпечення стратегічного економічного розвитку сприятиме зростанню національної економіки та підвищенню економічної безпеки України. Станом на момент дослідження, місцеві бюджети більшості територіальних громад мають високий рівень залежності

від державного бюджету, що свідчить про недостатній рівень спроможності. При цьому, громади у поточній конфігурації було утворено з метою підвищення їхньої спроможності в результаті реформування адміністративно-територіального устрою. Однак, офіційна оцінка результатів реформування адміністративно-територіального устрою, та інформація щодо економічного обґрунтування територіальної конфігурації громад відсутні. Тобто, плановані результати не досягнуті та не оцінені. У першому розділі роботи досліджено сутність та теоретичні засади стратегічного економічного розвитку. Визначено недостатність врахування фундаментальних теоретичних засад забезпечення економічного розвитку та недоврозвиненість категоріального апарату регіональної політики. За підсумками аналізу, визначено низку закономірностей, які полягають у спадкуванні та трансфері між різними видами документації тих самих недоліків. Основними з них є недостатнє врахування концептуальних засад економічного розвитку, недостатня розвиненість категоріального апарату, неузгодженість між видами документації та недостатня увага до питань економічного розвитку. Окрім зазначеного, теоретико-концептуальний базис розвитку господарських систем характеризується відсутністю вертикальної та горизонтальної комплементарності в питаннях забезпечення економічного розвитку. Запропоновано теоретико-концептуальний підхід до забезпечення стратегічного економічного розвитку територіально-господарських систем, який полягає в послідовній логічній обґрунтованій зміні фаз забезпечення економічного розвитку та базується поєднання дедуктивного та суб'єкт-центричного підходів. У другому розділі досліджено методи, інструменти та індикатори оцінювання стратегічного економічного розвитку господарських систем. Проаналізовано вимоги нормативно-правової документації щодо оцінювання економічного розвитку та механізмів його забезпечення. Здійснено ретроспективний аналіз підходів до оцінювання та моніторингу регіонального розвитку, які впроваджувалися у період з 2004 року. На підставі ретроспективного аналізу бюджетної самодостатності місцевих бюджетів на прикладі територіальних громад Одеської області, обґрунтовано недостатній рівень економічного розвитку господарських систем територіальних громад в існуючих територіальних межах. Доведено, що існуючу конфігурацію адміністративно-територіального устрою базового рівня, сформовано без достатнього економічного обґрунтування, що має наслідком застосування дотацій з державного бюджету. Запропоновано утворення системи комплексного оцінювання територіально-господарських систем на базі системи показників, а також теоретико-методичний підхід до оцінювання податкоспроможності суб'єктів та категоризації оцінки на базі використання офіційних показників розрахунку бази оподаткування. З метою впровадження наскрізної системи оцінювання будь-якого елементу територіально-господарської системи та спрощення взаємодії з інституціями ЄС запропоновано адаптацію системи показників з використанням підходу до оцінювання екологічних і соціальних ризиків (ESG). У третьому розділі роботи запропонована концепція стратегічного економічного розвитку територіально-господарських систем. Запропоновано теоретико-методичне забезпечення у вигляді набору інструментів та засобів забезпечення процесу стратегічного економічного розвитку територіально-господарських систем. Шляхом перспективних розрахунків, на прикладі адміністративно-територіальних утворень Одеської області, обґрунтовано економічну доцільність формування територіально-господарських систем субрегіонального рівня, як окремої форми співробітництва територіальних громад. Доведено потенційну економічну результативність територіально-господарських систем субрегіонального рівня в контексті підвищення бюджетної самодостатності місцевого самоврядування. Підтверджено гіпотезу, про те, що високий рівень залежності фінансової самодостатності місцевих бюджетів від дотацій з державного бюджету, пов'язаний з недоврозвиненістю економічних критеріїв у процесі формування та забезпечення стратегічного розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

2. The dissertation addresses a pertinent scientific and applied problem concerning the support for economic development of administrative-territorial units, aiming to enhance the fiscal self-sufficiency of local self-governance in the long-term perspective. The study emphasizes the necessity of revising the conceptual foundations and theoretical-methodological approaches to support for the strategic economic development of economic systems. From the author's point of view, the improvement of the theoretical and methodological

framework for strategic economic development will contribute to the growth of the national economy and Ukraine's economic security. During the study, the local budgets of the majority of territorial communities exhibit a high degree of dependence on the state budget, which is indicative of an insufficient level of fiscal capacity. The communities in their current configuration were established with the explicit purpose of strengthening their capacity as an outcome of the administrative-territorial reform. Nevertheless, an official assessment of the reform's outcomes, as well as substantiated information regarding the economic justification for the territorial configuration of communities, remains absent. Consequently, the intended results have neither been achieved nor evaluated. The first chapter examines the essence and theoretical foundations of strategic economic development. It identifies an inadequate consideration of the fundamental theoretical principles underpinning economic development, as well as an insufficiently developed categorical apparatus of regional policy. Based on the analysis, a series of recurring patterns were identified. It is characterized by the inheritance and transfer of identical shortcomings across various types of policy documentation. Furthermore, the theoretical and conceptual basis for the development of economic systems is characterized by the absence of both vertical and horizontal complementarity with respect to economic development. A theoretical and conceptual approach to support for the strategic economic development of territorial-economic systems is proposed, grounded in a sequentially logical and reasoned progression of developmental phases, and based on the integration of deductive and subject-centric methodological approaches. The second chapter investigates the methods, instruments, and indicators employed in the assessment of the strategic economic development of economic systems. The requirements set forth in regulatory and legal documentation pertaining to the evaluation of economic development and its governing mechanisms are analyzed. A retrospective analysis is conducted of the approaches to the assessment and monitoring of regional development implemented since 2004. Drawing on a retrospective analysis of the fiscal self-sufficiency of local budgets, using the territorial communities of Odesa Region as a case study, the study substantiates the insufficient level of economic development of the economic systems of territorial communities within their existing territorial boundaries. It is demonstrated that the current configuration of the basic-level administrative-territorial structure was formed without adequate economic justification, resulting in a sustained reliance on transfers from the state budget. A system of comprehensive evaluation of territorial-economic systems is proposed, based on an integrated set of indicators, along with a theoretical-methodological approach to assessing the tax capacity of subjects and categorizing evaluations using officially established tax base calculation indicators. In order to implement a cross-cutting assessment framework applicable to any element of a territorial-economic system and to facilitate interaction with EU institutions, an adaptation of the indicator system is proposed incorporating the Environmental, Social, and Governance (ESG) risk assessment approach. The third chapter presents a concept for the strategic economic development of territorial-economic systems, accompanied by a theoretical and methodological framework comprising a toolkit and set of instruments to support the strategic economic development process. Through prospective calculations, using administrative-territorial units of Odesa Oblast as an illustrative case, the economic rationale for the formation of sub-regional territorial-economic systems as a distinct form of inter-community cooperation is substantiated. The potential economic effectiveness of sub-regional territorial-economic systems in the context of enhancing the fiscal self-sufficiency of local self-governance is demonstrated. The study confirms the hypothesis that the high degree of dependence of local budgets' fiscal self-sufficiency on state budget transfers is associated with an insufficient consideration of economic criteria in the processes of formation and strategic development of administrative-territorial units.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0122U0023785, 0124U003641

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Фадеєв В. А. Сутність та зміст поняття територіально-господарська система в контексті реалізації державної регіональної політики на базовому рівні. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 4. С. 188–194. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.4.188>
- Фадеєв В. А. Аналіз інституціонального забезпечення реалізації державної регіональної політики в контексті стратегічного економічного розвитку. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 5. С. 217–224. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.5.217>
- Fadiev, V. Priorities of economic development of administrative-territorial units in the context of the development of territorial-economic systems. Economic Innovations, 27(3(96)), 122-132. DOI: [https://doi.org/10.31520/ei.2025.27.3\(96\).122-132](https://doi.org/10.31520/ei.2025.27.3(96).122-132)
- Фадеєв. В.А., Теоретичні підходи до забезпечення економічного розвитку територіально-господарських систем на засадах фундаментальних філософських концепцій., Регіональна економіка № 3 (117) 2025р. С. 70-80. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2025-3-7>
- Фадеєв. В.А., Методичні засади оцінювання економічного розвитку територіально-господарських систем в контексті реалізації державної регіональної політики. Науковий вісник ОНЕУ. 2025. № 10 (335). С. 18-28. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2025-10-335-18-28>
- Лайко О.І. Фадеєв. В.А., Оцінка економічної доцільності розвитку територіально-господарських систем субрегіонального рівня на прикладі адміністративно-територіальних утворень українського Причорномор'я. Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2025. – № 6 (82). – С. 110-118. DOI: <https://doi.org/10.15276/ETR.06.2025.11>
- Фадеєв В. Концептуальні підходи до визначення та ранжування цілей стратегічного розвитку територіально-господарських систем в контексті реалізації державної регіональної політики. Věda a perspektivy. 2025. № 10(53). С. 52-65. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-10\(53\)-52-65](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-10(53)-52-65)

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: підвищення рівня бюджетної самодостатності місцевого самоврядування в довгостроковій перспективі

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U0023785, 0124U003641

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лайко Олександр Іванович

2. Oleksandr I. Laiko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7082-0862

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 01209765

Місцезнаходження: Французький бульвар, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Балан Олександр Сергійович

2. Oleksandr S. Balan

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6711-5687

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 43861328

Місцезнаходження: пр. Шевченка, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Монастирський Григорій Леонардович

2. Grygorii L. Monastyrskiy

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6694-1960

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шлафман Наталія Леонідівна
2. Natalia L. Shlafman

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9522-8272**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України"**Код за ЄДРПОУ:** 01209765**Місцезнаходження:** Французький бульвар, Одеса, 65044, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія наук України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Єрмакова Ольга Анатоліївна
2. Olha A. Yermakova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9815-3464**Додаткова інформація:** ;;;ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9815-3464>;Researcher ID (WoS):<http://www.researcherid.com/rid/P-8673-2014>;Scopus Author ID:<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=36052789900>;Google Scholar:<https://scholar.google.com.ua/citations?user=g3AsR90AAAAJ&hl=ru>;National Academy of Sciences of Ukraine:<http://www.nas.gov.ua/UA/PersonalSite/ParticipationCompetitions/Pages/default.aspx?PersonID=0000004187>;AcademiaNet: <https://www.academia-net.org/profile/olga-iermakova/86977>**Повне найменування юридичної особи:** Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України"**Код за ЄДРПОУ:** 01209765**Місцезнаходження:** Французький бульвар, Одеса, 65044, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія наук України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові****голови ради**

Горячук Валерій Федорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Горячук Валерій Федорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Фадєєв Вячеслав Анатолійович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна